

ГРАД СКОПЈЕ

СЕКТОР ИНСПЕКТОРАТ

Одделение на инспекција за патен сообраќај и инспекција за патишта

ПРОГРАМА ЗА ПРАКТИЧНА РАБОТА И ОБУКА НА
РАБОТНО МЕСТО ЗА СТЕКНУВАЊЕ СО ЛИЦЕНЦА ЗА
ИНСПЕКТОР
ПОД НАДЗОР НА МЕНТОР

Арх. Бр. _____ Горан Трајчевски _____
Датум: _____ Раководител на Сектор _____
Место: _____ Скопје _____ (м.п.) _____

Изработил:

Валентина Арсова,
Раководител на одделение

ВОВЕД

Во согласност со член 42, став (6) од Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 102/2019) и Правилникот за формата и содржината на програмите за обука за стекнување со лиценца за инспектор („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 238/2019), Раководителот на Сектор, донесува Програма за практична работа и обука на работно место за стекнување со лиценца за инспектор, за следните видови на инспектори: **инспектори за патен сообраќај на Град Скопје (Општински инспектори за патен сообраќај) и инспектори за патишта на Град Скопје (Општински инспектори за патишта).**

Со донесувањето на Законот за инспекциски надзор е воспоставен целосно нов систем за стекнување со лиценца за инспектор во инспекциските служби во Република Северна Македонија. Ваквиот систем ја препознава важноста на практична работа и обуката под надзор на ментор во создавањето на професионални и компетентни инспектори, кои претставуваат една од основните алки во успешното спроведување на законските и подзаконските акти во државата.

По завршување на деветмесечната практична работа и обука на работното место под надзор на ментор во инспекциската служба каде е вработен кандидатот за инспектор, избран преку постапка за вработување и кандидатот за инспектор вработен преку постапка за превземање на административен службеник, се полага Практичниот дел од испитот за стекнување со лиценца за инспектор кој се полага во првата закажана испитна сесија, врз основа на член 43, став (5) од Законот за инспекциски надзор и Правилникот за начинот за спроведување на испитот за стекнување со лиценца за инспектор („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 238/2019).

Во Програмата за практична работа и обука на работно место за стекнување со лиценца за инспектор се опфатени соодветните теми за **инспектор за патен сообраќај на Град Скопје (Општински инспектор за патен сообраќај) и соодветните теми за инспектор за патишта на Град Скопје (Општински инспектор за патишта).**

ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОБУКА

Главната цел на Програмата за практична работа и обука на работно место за стекнување со лиценца за инспектор, е изградување на основните компетенции и вештини на кандидатите за инспектори, со што ќе се овозможи правилно воведување во работата, постигнување на високи перформансии помош во професионалниот развој на идните инспектори кои се избрани преку постапка за вработување или преку постапка за преземање на административен службеник.

1. Општи цели вклучуваат:

- Развивање и стекнување знаења за новитетите во законската рамка за инспекциски надзор,
- Стекнување на вештините за општите задачи и професионално однесување при извршување на инспекцискиот надзор,
- Изградба на личниот интегритет на инспекторите
- Изградба на професионалниот интегритетот на идните инспектори.

2. Посебни (специфични) цели вклучуваат:

- Стекнување знаења за материјалните закони во пракса доверени во надлежност на соодветните инспектори, применувајќи при тоа соодветни процедури пропишани со пропратните прописи.

3. Целна група

Според својот делокруг на работа учесници на обуките ќе бидат:

- инспектори за патен сообраќај на Град Скопје (Општински инспектори за патен сообраќај) и
- инспектори за патишта на Град Скопје (Општински инспектори за патишта).

Реализацијата на Програмата за обука ќе обезбеди идните инспектори да поседуваат единствен и унифициран збир на знаења и вештини, кои се од суштествено значење за нивната идна работа и значително ќе придонесат за подобрување на меѓусебната соработка и комуникација.

ОБЛАСТИ И ТЕМИ ЗА ОБУКА

Согласно законските прописи, Програмата опфаќа повеќе теми за стекнување знаења и вештини според делокругот на надлежности што се утврдени согласно одредбите на материјалните закони распоредени во неколку области односно модули, по кои постапуваат двата вида на инспектори во инспекциската служба и тоа:

- I - инспектори за патен сообраќај на Град Скопје (Општински инспектори за патен сообраќај), и
- II - инспектори за патишта на Град Скопје (Општински инспектори за патишта).

Програмата опфаќа 9 (девет) месеци односно 1080 наставни часа (9 месеци * 20 работни денови * 6 часа).

Област 1 – Законодавство

I - инспектори за патен сообраќај на Град Скопје (Општински инспектори за патен сообраќај):

Модул 1 – Закон за превоз во патниот сообраќај

- Тема 1.1 – Начела и организација
6 часа предавања/вежби + 6 учење
- Општи одредби
- Планирање, следење и процена на превозот во патниот сообраќај
- Тема 1.2 – Права, обврски и овластувања на инспекторите
6 часа предавања/вежби + 6 учење
- Надзор
- Овластувања на инспекторите за патен сообраќај на Град Скопје (Општински инспектори за патен сообраќај)
- Мерки на инспекторите за патен сообраќај на Град Скопје (Општински инспектори за патен сообраќај)
- Тема 1.3 – Прекршочни одредби
6 часа предавања/вежби + 6 учење

- Прекршочна постапка
- Прекршочни одредби

II - инспектори за патишта на Град Скопје (Општински инспектори за патишта):

Модул 1 – Закон за Јавните патишта

- Тема 1.1 – Начела и организација
6 часа предавања/вежби + 6 учење
 - Општи одредби
 - Планирање, следење и процена на состојбата и безбедноста на патиштата во надлежност на Град Скопје

Тема 1.2 – Права, обврски и овластувања на инспекторите

6 часа предавања/вежби + 6 учење

- Надзор
- Овластувања на инспекторите за патишта на Град Скопје (Општински инспектори за патишта)
- Мерки на инспекторите за патишта на Град Скопје (Општински инспектори за патишта)

- Тема 1.3 – Прекршочни одредби
6 часа предавања/вежби + 6 учење
 - Прекршочна постапка
 - Прекршочни одредби

ПРИЧИНИ ЗА ПРЕДВИДЕНИТЕ ОБУКИ

Со Законот за инспекциски надзор е утврдено дека Инспекцискиот совет и инспекциската служба ќе „воспоставуваат и одржуваат систем за стручно усовршување и обука на кандидати за инспектори во инспекциските служби...“, а последователно Инспекцискиот совет ќе донесува: „Програма за интерактивна обука за стекнување со лиценца за инспектор“ и „Програма за испит за лиценца за инспектор – општ дел,,, а инспекциската служба, конкретно Секторот Инспекторат на Град Скопје, покрај оваа програма ќе ја донесува и „Програма за испит за лиценца за инспектор – практичен дел,,,.

Главната причина за обуките на работно место на кандидатите за инспектор во Секторот Инспекторат на Град Скопје е потребата од изградба и зајакнување на капацитетите на градската инспекција за доследно спроведување на законските прописи од надлежност на Градот Скопје.

Предвидените области и теми за обука на инспекторите се резултат на потребите за стручно усовршување и обука, со која се идентификувани најрелевантните потребни теми за обука, но и најефикасните методи за спроведување на обуките за инспекциската служба.

Стратешки основи на Секторот инспекторат на Град Скопје се со соодветно јакнење и развивање преку обука и стручно усовршување да се постигнат ефикасни, квалитетни и функционални инспекциски надзори од соодветната област на делување на територијата на Град Скопје.

НАЧИН И ВРЕМЕТРАЕЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА

Програма за практична работа и обука на работно место за стекнување со лиценца за инспектор, ќе се реализира на два основни начини:

- во класична училишница, опремена со соодветни технички материјали и опрема,
- како on-line обука, односно електронско учење.

Програмата ќе ја реализираат, односно обуките, ќе бидат изведувани од искусни административни службеници - ментори од редот на вработените (од раководни инспектори), а доколку такви нема, тогаш инспектор од ниво В1, со најмалку пет години искуство како инспектор, како и од надворешни стручни лица, кои треба да поседуваат соодветно искуство и знаење за модулот/темата на обука. Обучувачите- менторите, треба да поседуваат професионални квалитети во смисла на репертоар на методи и техники на обука, да бидат организирани и систематични, да умеат да ги користат техничките средства кои се потребни, со силни вештини за комуникација, емпатија, толеранција, почитување на различностите и сл.

Воспоставувањето на ефективен и ефикасен систем на обука бара јасна распределба на функции, задачи и ресурси поврзани со обуките.

Раководителот

Раководителот на Секторот Инспекторат на Град Скопје, ја одобрува обука и врши надзор над нејзината имплементација; дава согласност за менторство; одобрува интерни акти поврзани со обуката; номинира обучувачи- ментори од редот на вработените (од раководни инспектори), а доколку такви нема, тогаш инспектор од ниво В1, со најмалку пет години искуство како инспектор и ги идентификува можните извори на финансирање, неопходни за да се имплементира обуката.

Ментор

Обучувачот-менторот, изготвува нацрт пропис за обука; ги идентификува целните групи (на кандидатите за инспектори, кои се избрани преку постапка за вработување или преку постапка за преземање на административен службеник); го организира процесот на обука; изработува план за реализација; врши мониторинг на нивната имплементација; обезбедува соодветна литература за целите на обуката. Главната улога на менторот е преку развивање на менторска програма да се пренесат знаења, искуство, а со нејзино реализирање да се овозможи професионален развој на кандидатот за инспектор.

ОДГОВОРНОСТИ НА УЧЕСНИЦИТЕ ВО ПРОГРАМАТА

1.1. Одговорности на кандидатот за инспектор:

- Да покаже интерес и мотивација за спроведување на обуката;
- Да ги заврши сите задачи или активности што се договорени со менторот во дадениот временски рок;
- На време да доаѓа на менторските состаноци и да го почитува времето на менторот;
- Во разумен период пред одржување на менторскиот состанок да го известува менторот ако не може да учествува на менторскиот состанок, или ако не ја завршил работата/задачата зададена на претходниот менторски состанок;

- Да биде подготвен отворено да дискутира за проблемите поврзани со работата и за други проблеми што влијаат врз неговата работа и
- Да се однесува доверливо кон она за што се дискутирало на менторскиот состанок.

1.2. Одговорности на менторот:

- Да одржува менторски состаноци и составува записници од истиот со насоки за следниот состанок, согласно динамиката утврдена со оваа програма;
- Да покаже интерес и разбирање за кандидатот, да разговара, да му пренесува вештини, знаења и искуства на кандидатот за инспектор, да му помага за самостојно извршување на задачите, да го охрабрува и поддржува, да му дава совети и упатства за завршување на зададените задачи;
- Да биде достапен разумно време од работниот ден за кандидатот, доколку постои потреба од дополнителна помош и упатства за завршување на зададените задачи;
- Да ја следи работата на кандидатот и да ги евидентира неговите активности, врз основа на кои ќе даде оценка за покажаните резултати за време на обуката;
- Менторот не треба да ги извршува работните задачи на кандидатот;
- Менторот треба да идентификува соодветни програми за обука на кандидатот.

Програма за практична работа и обука на работно место за стекнување со лиценца за инспектор, ќе се реализира преку организирање на групи од максимум 3 кандидати за инспектори, а деталниот временски распоред ќе зависи од инспекциската служба.

Вкупното времетраење за спроведување на обука за стекнување на лиценца за инспектор, под надзор на ментор во инспекциската служба каде е вработен кандидатот за инспектор, избран преку постапка за вработување и кандидатот за инспектор вработен преку постапка за превземање на административен службеник, изнесува девет месеци односно 180 работни денови или 1080 часови, поделно поделени во групи посебно за конкретниот вид на инспектор – целна група.

Дневната програма е проепорачано да биде концепирана согласно следните елементи:

- Еден работен ден од обуката ќе трае 6 часа (со вклучени паузи од вкупно час и половина)
- Еден ден од работниот дел на обуката ќе биде поделен на 4 сесии – две сесии од по 60 минути и две сесии од по 45 минути
- На почетокот од секоја обука 30 минути ќе бидат посветени на Вовед во обуката (10 минути) и на детектирање на Влезно знаење на учесниците (20 минути)
- На крајот од секоја обука 30 минути ќе бидат посветени на Евалуација на обуката (10 минути) и на детектирање на излезно знаење на учесниците (20 минути)
- Една обука ќе биде во времетраење од еден ден за една целна група.

Кандидатите за инспектор, по завршување за модул-тема, континуирано ќе бидат следени и оценувани за што се планира да се врши проверка на примената на знаењето и тоа преку еден од следните начини: завршни тестови, усни презентации, студии на случај и слично, со цел насочување на кандидатите и обезбедување помош за полагање на завршниот-практичен испит за стекнување со лиценца за инспектор.

Успешноста во следењето на обука на модул – тема од сесија, ќе се обезбедува од завршни тестови, усни презентации, студии на случај и слично, а за успешно завршена обука по модул – тема од сесија, ќе се смета доколку кандидатот за инспекторот точно одговори на најмалку две третини од поставените прашања, ако успешно ја завршил студијата на случај, како и

други методи на утврдување на неговата успешност, врз основа на интересот за зададените задачи од страна на менторот.

Секоја тема од Програмата, ќе биде детално разработена со План за обука, кој ќе содржи:

- Назив на модулот - темата и вкупен број на часови
- Конкретни цели на модулот – темата
- Структурирање на содржината на обуката
 - Наслов на темата
 - Број на часови
 - Конкретни цели на темата
 - Дидактички материјали
- Методи на обучување и активности за учење
 - Активности на кандидатот за инспекторот
 - Активности на обучувачот- менторот

Литература која ќе се користи на обуките се делови од горенаведените Законски прописи, како и компјутерски програми, симулатори и друго.

Во текот на обуката ќе се употребуваат следниве методи и техники:

- Дискусија и разговор
- Номинално – групна работа
- Интернет пребарувања
- Power point презентации по потреба
- Други софистицирани техники по потреба

Реализацијата на Програма за практична работа и обука на работно место за стекнување со лиценца за инспектор, го организира и спроведува Секторот Инспекторат на Град Скопје.

ПРИЛОГ КОН ПЛАНОТ

Во Табела бр. 1 на прегледен начин е прикажана содржината на програмата, времетраењето на темите, начинот на нивна реализација и временскиот распоред за нивно реализирање.

Табела 1. - Табеларен приказ на обуки

Број	Модул/Тема	Број на часови	Начин на реализација (училница/on-line)	Проценти финансиск и средства
<u>I - инспектори за патен сообраќај на Град Скопје (Општински инспектори за патен сообраќај:</u>				
1	<u>Модул 1 –Закон за превоз во патниот сообраќај</u>	18+18		
	Тема 1.1 – Начела и организација	6+6	училница/on-line	
	Тема 1.2 –Права, обврски и овластувања на инспекторите	6+6	училница/on-line	
	Тема 1.3 – Прекршочни одредби	6+6	училница/on-line	
<u>II - инспектори за патишта на Град Скопје(Општински инспектори за патишта:</u>				
1	<u>Модул 1 – Закон за јавните патишта</u>	18+18		

	Тема 1.1 – Начела и организација	6+6	училница/on-line	
	Тема 1.2 – Права, обврски и овластувања на инспекторите	6+6	училница/on-line	
	Тема 1.3 – Прекршочни одредби	6+6	училница/on-line	